

Laboratoriotiedote 14/2023 (Kemia)

Forssa: Muutoksia kemian tutkimuksissa 21.2.2023 alkaen

Tutkimusvalikoimaan **lisätään 21.2.2023 alkaen** seuraavat lipiditutkimukset, jotka eivät edellytä paastoa:

6429 P -Kol	Kolesteroli
6431 P -Kol-HDL	Kolesteroli, high density lipoproteiinit
6433 P -Kol-LDL	Kolesteroli, low density lipoproteiinit
4530 P -Trigly	Triglyseridit

Tutkimusten tavoitetasot ovat muutoin paastonimikkeitä vastaavat, mutta tavoitetaso P –Trigly on alle 2.0 mmol/l (paastossa alle 1.7 mmol/l). Ateriointi nostaa triglyseridipitoisuutta noin 0.3 mmol/l triglyseridipitoisuuksilla alle 5 mmol/l. Pitoisuuden ollessa suurempi suositellaan paastoarvon määrittämistä. Pyynnöt tulee myös tehdä paastonimikkeinä, mikäli muut samanaikaisesti otettavat näytteet edellyttävät paastoamista.

Seuraavat tutkimukset **siirtyvät tehtäväksi Tampereen keskuslaboratoriossa 21.2.2023 alkaen:**

2122 S -hCG: Koriogonadotropiini, β -alaysikkö
4514 fP-Ca: Kalsium
4529 fP-Fe: Rauta
4533 P -Uraat: Uraatti
4586 P -Alb: Albumiini
4591 P -ASAT: Aspartaattiaminotransferaasi
4593 P -Bil-Kj: Bilirubiinikonjugaatit
4515 fP-Kol: Kolesteroli
4516 fP-Kol-HDL: Kolesteroli, high density lipoproteiinit
4599 fP-Kol-LDL: Kolesteroli, low density lipoproteiinit
4568 fP-Trigly: Triglyseridit

Tekopaikkamuutokseen liittyvistä näytekuljetuksista johtuen vastausviiveissä on odotettavissa pidentymistä. **Erityisen kiireellisistä näytteistä on sovittava puhelimitse Forssan laboratorion kanssa** (arkisin klo 7–15 puh. 03 41913900, iltaisin ja viikonloppuisin 03 41913904).

Järjestelmiin aiemmin vanhoilla tutkimusnumeroilla tehdyt pyynnöt koriogonadotropiinille ja kalsiumille siirretään uusille tutkimusnumeroille.

Tekopaikan vaihtumisen myötä seuraavien tutkimusten näytemuodoissa, pyyntönumeroissa ja viiteväleissä tapahtuu myös jonkin verran muutoksia:

6403 P -hCG	Koriogonadotropiini
Menetelmä	ECLIA

Viiteväli	naiset, alle 50 v ≤ 1 U/l naiset, ≥ 50 v ≤ 7 U/l miehet ≤ 2 U/l
Tulostaso laskee menetelmämuutoksen myötä keskimäärin 23 %.	

4598 P -Ca	Kalsium
Potilaan esivalmistelu	Ei vaadi paastoamista.
Viiteväli	Alle 6 vko 1.80 - 2.97 mmol/l 6vko – 18 kk 2.22 - 2.82 mmol/l 19 kk – 5 v 2.15 - 2.70 mmol/l 6 – 10 v 2.05 - 2.70 mmol/l 11 – 16v 2.15 - 2.70 mmol/l 17 v 2.25 - 2.65 mmol/l ≥ 18 v 2.15 - 2.51 mmol/l
Matalat, mittausalueen alittavat tasot vastataan muodossa ALLE 0.2. Korkeat, mittausalueen ylittävät tasot vastataan muodossa YLI 5mmol/l. Korkeita tuloksia ei laimenneta.	
Tulostasossa ei merkittävää muutosta.	

4529 fP-Fe	Rauta
Viiteväli	0 - 13 v 5 - 25 µmol/l tytöt 14 - 17 v 6 - 30 µmol/l pojat 14 - 17 v 8 - 31 µmol/l ≥ 18 v 9 - 34 µmol/l (ei muutu)
Tulostasossa ei merkittävää muutosta.	

4533 P -Uraat	Uraatti
Viiteväli	alle 18 v 120 – 340 µmol/l naiset, 18 – 49 v 155 – 350 µmol/l (ei muutu) naiset, ≥ 50 v 155 – 400 µmol/l (ei muutu) miehet, ≥ 18 v 230 – 480 µmol/l (ei muutu)
Matalat, mittausalueen alittavat tasot vastataan muodossa ALLE 12.	
Tulostasossa ei merkittävää muutosta.	

4591 P -ASAT	Aspartaattiaminotransferaasi
Viiteväli (Muutokset koskevat alle 18-vuotiaita.)	0 - 15 pv 0 - 100 U/l 16 pv - 1 v 0 - 70 U/l 1 - 13 v 0 - 50 U/l Naiset ≥ 14 v 15 - 35 U/l Miehet ≥ 14 v 15 - 45 U/l
Tulostasossa ei merkittävää muutosta.	

4599 fP-Koi-LDL	Kolesteroli, low density lipoproteiinit
Viiteväli	Tavoitealue pienen riskin potilailla alle 3.0 mmol/l, kohtalaisen riskin potilailla alle 2.6 mmol/l, suuren riskin potilailla alle 1.8 mmol/l ja erityisen suuren riskin potilailla alle 1.4 mmol/l. Tulostaso laskee menetelmämuutoksen myötä keskimäärin noin 17 %, mutta 2mmol/l tasoilla ja sen alittavilla tuloksilla muutos voi kuitenkin olla yksittäisen potilaan kohdalla huomattavasti suurempi.
4516 fP-Koi-HDL	Kolesteroli, high density lipoproteiinit
Viiteväli	naiset, ≥ 18 v yli 1.2 mmol/l miehet, ≥ 18 v yli 1.0 mmol/l Tulostasossa ei merkittävää muutosta.
4568 fP-Trigly	Triglyseridit
Viiteväli	Tavoitetaso alle 1.7 mmol/l Tulostaso laskee menetelmämuutoksen myötä keskimäärin noin 7 %, mutta korkeilla yli 7 mmol/l pitoisuuksilla muutos voi olla yksittäisen potilaan kohdalla huomattavasti tätä suurempi.

Lisätiedot

Tarkemmat tiedot tutkimuksista ja niiden tulkinnasta pyydetään tarkistamaan sähköisestä ohjekirjasta fimlab.fi/ohjekirja.

Tiedustelut

Asiakaspalvelu ja neuvonta, p. 03 311 77800

Auni Collings, erikoisalojohtaja